

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (druhého senátu)

20. října 2005*

Ve věci C-247/04,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES, podaná rozhodnutím College van Beroep voor het bedrijfsleven (Nizozemsko) ze dne 28. května 2004, došlým Soudnímu dvoru dne 11. června 2004, v řízení

Transport Maatschappij Traffic BV

proti

Staatssecretaris van Economische Zaken,

SOUDNÍ DVŮR (druhý senát),

ve složení C. W. A. Timmermans, předseda senátu, J. Makarczyk (zpravodaj),
C. Gulmann, R. Schintgen a J. Klučka, soudci,

* Jednací jazyk: nizozemština.

generální advokátka: C. Stix-Hackl,
vedoucí soudní kanceláře: L. Hewlett, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 6. dubna 2005,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Transport Maatschappij Traffic BV A. Wolkersem a E. H. Mennesem, advocaten,
- za nizozemskou vládu H. G. Sevenster a C. M. Wissels, jako zmocněnkyněmi,
- za Komisi Evropských společenství X. Lewisem, jako zmocněncem, ve spolupráci s F. Tuytschaeverem, advocaat,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 10. května 2005,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu prvního pododstavce čl. 236 odst. 1 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství (Úř. věst. L 302, s. 1; Zvl. vyd. 02/04, s. 307; dále jen „CKS“).

2. Tato žádost byla podána v rámci sporu mezi Transport Maatschappij Traffic BV (dále jen „Traffic“) a Staatssecretaris van Economische Zaken (státní tajemník pro hospodářské věci, dále jen „státní tajemník“) a týká se odmítnutí posledně jmenovaného vyhovět žádosti o vrácení antidumpingového cla odvedeného společností Traffic.

Právní rámec

3. Článek 4 CKS obsahuje následující definice:

„[...]

9. celním dluhem se rozumí povinnost osoby zaplatit dovozní clo (celní dluh při dovozu) nebo vývozní clo (celní dluh při vývozu), které je uplatňováno pro určité zboží podle platných předpisů Společenství;

[...]

23. platnými předpisy se rozumějí předpisy Společenství nebo vnitrostátní předpisy;

[...]“.

- 4 Článek 20 odst. 1 CKS, který je uveden v hlavě II tohoto kodexu, nazvané „Podklady, na jejichž základě se stanovují dovozní nebo vývozní cla a další opatření při obchodu se zbožím“, stanoví:

„1. Cla a poplatky dlužné ze zákona v případě vzniku celního dluhu jsou založeny na celním sazebníku Evropských společenství.“

- 5 Kapitola 2 hlavy VII CKS obsahuje ustanovení týkající se vzniku celního dluhu. Tato ustanovení popisují zejména skutečnosti vedoucí ke vzniku takového dluhu, jakož i okamžik a místo vzniku celního dluhu.

- 6 Pro účely kapitoly 3 téže hlavy, týkající se vybrání celního dluhu, článek 221 CKS stanoví:

„Jakmile je částka cla zaúčtována, musí být odpovídajícím postupem sdělena dlužníkovi.

[...]

3. Sdělení dlužníkovi nelze provést po uplynutí lhůty tří let ode dne vzniku celního dluhu. [...]"

- 7 Kapitola 4 hlavy VII CKS obsahuje ustanovení vztahující se k zániku celního dluhu.
- 8 První pododstavec čl. 236 odst. 1 tohoto kodexu, který je uveden v kapitole 5 této hlavy VII, nazvané „Vrácení a prominutí cla“, stanoví:

„Dovozní nebo vývozní clo se vrátí, jestliže se zjistí, že v době, kdy bylo zapláceno, nebyla jeho částka dlužná ze zákona nebo že byla zaúčtována v rozporu s čl. 220 odst. 2“.

Spor v původním řízení a předběžná otázka

- 9 Inspektor berní správy v celním okrsku Roosendaal (dále jen „inspektor“) oznámil prostřednictvím výzvy k úhradě cla ze dne 18. prosince 1997 společnosti Traffic částku antidumpingového cla ve výši 62 045,20 NLG (28 154,88 euro).
- 10 Po zaplacení této částky podala společnost Traffic dne 19. února 1998 stížnost proti výzvě k úhradě cla.
- 11 Dne 18. května 1998 společnost Traffic jednak vzala zpět tuto stížnost a jednak požádala inspektora na základě článku 236 CKS o vrácení odvedeného antidumpingového cla z důvodu, že toto clo nebylo dlužné ze zákona. Společnost Traffic zejména uplatnila, že inspektor nebyl příslušný k uložení takového cla. V důsledku

zamítnutí této žádosti podala společnost Traffic stížnost ke státnímu tajemníkovi, která byla zamítnuta rozhodnutím ze dne 9. října 2000. Traffic tedy podala žalobu proti tomuto rozhodnutí ke College van Beroep voor het bedrijfsleven.

- 12 Dne 13. února 2002 zrušil tento soud rozhodnutí státního tajemníka z důvodu, že toto rozhodnutí se podle článku 236 CKS nevyjádřilo k otázce, zda v době zaplacení nebyla částka dotčeného cla „dlužná ze zákona“, nebo zda byla zaúčtována v rozporu s čl. 220 odst. 2 CKS.
- 13 Dne 19. listopadu 2002 státní tajemník přijal rozhodnutí, kterým znovu zamítl žádost o vrácení cla podanou společností Traffic.
- 14 Společnost Traffic tedy podala žalobu na neplatnost uvedeného rozhodnutí ke College van Beroep voor het bedrijfsleven. Zejména uplatňuje, že částka cla je na základě článku 236 CKS dlužná, jen pokud byla odpovídajícím postupem sdělena dlužníkovi v souladu s článkem 221 téhož kodexu. Avšak o takový případ se nejednalo, protože částku cla sdělil orgán, který k tomu nebyl příslušný.
- 15 Ve svém předkládacím rozhodnutí College van Beroep voor het bedrijfsleven připomíná, že kapitola 5 hlavy VII CKS vypočítává určitý počet důvodů pro které je možno přistoupit k vrácení nebo prominutí dovozního nebo vývozního cla. Dotazuje se tedy, zda nedostatek pravomoci správního orgánu podle vnitrostátního práva může představovat jeden z těchto důvodů, a konkrétněji zda takový nedostatek pravomoci umožňuje dojít k závěru, že v době platby nebyla částka cla „dlužná ze zákona“ ve smyslu článku 236 CKS.

- 16 V tomto ohledu předkládající soud zdůrazňuje, že podle nizozemského veřejného práva má výzva k úhradě cla ze dne 18. prosince 1997, zasláná společnosti Traffic, charakter rozhodnutí, kterým vzniká platební povinnost. Z tohoto titulu mohla být tato výzva k úhradě cla předmětem stížnosti podané ve lhůtě šesti týdnů od jejího sdělení zúčastněné osobě, kterou stanoví nizozemské právní předpisy.
- 17 College van Beroep voor het bedrijfsleven rovněž uvádí, že ke dni 18. prosince 1997 nebyl inspektor příslušný k zaslání takové výzvy k úhradě cla a že mu tato pravomoc byla svěřena až dne 1. ledna 1998.
- 18 Stejně tak se předkládající soud domnívá, že i když bylo možné se účinně dovolávat tohoto nedostatku pravomoci na podporu stížnosti nebo žaloby proti výzvě k úhradě cla, tentýž nedostatek pravomoci nemůže sloužit k odůvodnění žádosti o vrácení nebo prominutí dovozního nebo vývozního cla.
- 19 Za těchto podmínek se College van Beroep voor het bedrijfsleven rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Má být pojem ‚dlužná ze zákona‘ článku 236 celního kodexu [CKS] vykládán v tom smyslu, že jeho účelem je výhradně otázka, zda jsou splněny podmínky pro vznik celního dluhu, tak jak jsou stanoveny v kapitole 2 hlavě VII [CKS], nebo v tom smyslu, že částka je dlužná ze zákona pouze tehdy, pokud nelze vznést žádný důvod,

a to ani důvod vycházející z platných vnitrostátních předpisů ve smyslu čl. 4 bodu 23 [CKS], na jehož základě by byl napadnutelný způsob sdělení skutečnosti, že clo je dlužné?“

K předběžné otázce

- 20 Za účelem zodpovězení položené otázky je třeba určit, zda skutečnost, že částka dotčeného cla nebyla sdělena v souladu s čl. 221 odst. 1 CKS může mít za důsledek, že uvedená částka nebyla v okamžiku svého zaplacení dlužná ze zákona v souladu s článkem 236 CKS.
- 21 V tomto ohledu je třeba připomenout, že první pododstavec čl. 236 odst. 1 CKS stanoví, že dovozní nebo vývozní clo se vrátí zejména, jestliže se zjistí, „že v době, kdy bylo zaplaceno, nebyla jeho částka dlužná ze zákona“.
- 22 Jak nizozemská vláda a Komise Evropských společenství právem uvedly ve svých písemných a ústních vyjádřeních, čl. 20 odst. 1 CKS, který je uveden v hlavě II CKS, stanoví, že „cla a poplatky dlužné ze zákona v případě vzniku celního dluhu, jsou založeny na celním sazebníku Evropských společenství“. Kromě toho jsou pravidla týkající se vzniku celního dluhu stanovena v kapitole 2 hlavy VII CKS. Obzvláště vzniká na základě čl. 201 odst. 1 písm. a) CKS celní dluh při dovozu propuštěním zboží podléhajícího dovoznímu clu do volného oběhu.

- 23 Ohledně použití celního sazebníku Evropských společenství (dále jen „společný celní sazebník“) stačí konstatovat, že clo dotčené v projednávaném případě, a sice antidumpingové clo, je zahrnuto v souladu s čl. 20 odst. 3 písm. g) CKS do uvedeného celního sazebníku z titulu „dalších sazebních opatření vyplývajících z jiných právních předpisů Společenství“.
- 24 Pokud jde o celní dluh, je třeba připomenout, že celním dluhem se podle čl. 4 bodu 9 CKS rozumí „povinnost osoby zaplatit dovozní clo [...] nebo vývozní clo [...], které je uplatňováno pro určité zboží podle platných předpisů Společenství“.
- 25 Pokud jde o vybrání částky celního dluhu, toto podléhá odlišným ustanovením uvedeným v kapitole 3 hlavy VII CKS, která stanoví zejména povinnost sdělit částku tohoto dluhu před tím, než je možno jej vybrat.
- 26 Z těchto ustanovení, jakož i z rozlišení, které zákonodárce Společenství provedl mezi samotnou existencí celního dluhu a jeho vybráním, vyplývá, že vznik celního dluhu předchází sdělení jeho částky, a je tedy nezbytně nezávislý na tomto sdělení. Toto sdělení tedy nemůže mít, jak uvedl generální advokát v bodě 31 svého stanoviska, dopad na existenci celního dluhu.
- 27 Je třeba kromě toho doplnit, že opačný výklad, který obhajuje společnost Traffic, podle kterého je podle CKS clo „dlužné ze zákona“ pouze za podmínky, že bylo platně sděleno dlužníkovi, by měl za důsledek, že použití článku 236 CKS by bylo závislé na dodržování vnitrostátního práva použitelného v různých členských státech, a mohl by tedy zpochybnit jednotné použití CKS.

- 28 Je tedy třeba konstatovat, že i když je skutečností, že porušení čl. 221 odst. 1 CKS celními orgány členského státu může být překážkou pro vybrání částky cla dlužného ze zákona nebo vybrání úroků z prodlení, nic to nemění na tom, že takové porušení nemá žádný důsledek pro existenci tohoto cla.
- 29 S přihlédnutím ke všem těmto úvahám je namísto odpovědět na položenou otázku tak, že pro účely prvního pododstavce čl. 236 odst. 1 CKS je dovozní nebo vývozní clo dlužné ze zákona, jestliže celní dluh vznikl za podmínek stanovených kapitolou 2 hlavy VII tohoto kodexu a jestliže částka tohoto cla mohla být určena použitím společného celního sazebníku v souladu s ustanoveními hlavy II tohoto kodexu.

Částka dovozního nebo vývozního cla zůstává dlužná ze zákona ve smyslu prvního pododstavce čl. 236 odst. 1 CKS, i když nebyla sdělena dlužníkovi v souladu s čl. 221 odst. 1 téhož kodexu.

K nákladům řízení

- 30 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení vzhledem ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (druhý senát) rozhodl takto:

Pro účely prvního pododstavce čl. 236 odst. 1 nařízení Rady č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství, je dovozní nebo vývozní clo dlužné ze zákona, jestliže celní dluh vznikl za podmínek stanovených kapitolou 2 hlavy VII tohoto nařízení a jestliže částka tohoto cla mohla být určena použitím celního sazebníku Evropských společenství v souladu s ustanoveními hlavy II tohoto nařízení.

Částka dovozního nebo vývozního cla zůstává dlužná ze zákona ve smyslu prvního pododstavce čl. 236 odst. 1 nařízení č. 2913/92, i když nebyla sdělena dlužníkovi v souladu s čl. 221 odst. 1 tohoto nařízení.

Podpisy.